

**КОВАЛІВСЬКИЙ ЛІЦЕЙ
НИЖНЬОВЕРЫЗЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директорліцею

_____ Оксана БОДНАРУК

Наказ № _____ від _____

ІНСТРУКЦІЯ № 58

з охорони праці для шкільного водія

1. Загальні положення

1.1. Інструкція з безпеки під час перевезення учнів шкільним автобусом (далі інструкція) встановлює єдиний порядок поведінки учнів, педагогічних та інших працівників закладу освіти (далі-пасажирів) у шкільному автобусі. Інструкція розроблена з урахуванням Правил надання послуг автомобільного транспорту, затверджених постановою КМУ від 18.02.1997 № 197 (у редакції постанови КМУ від 29.01.2003 № 141).

1.2. Безпечні умови перевезень учнів шкільним автобусом (далі- автобус) забезпечує транспортна організація, яка відповідає за його технічний стан, експлуатацію та призначає водія.

1.3. Пасажири автобуса зобов'язані знати та виконувати вимоги Інструкції, бути уважними під час руху автобуса.

1.4. Кожен із пасажирів автобуса має право розраховувати на те, що інші пасажири знають і виконують вимоги Інструкції.

1.5. Дії або бездіяльність пасажирів, водія не повинні створювати небезпеку чи перешкоду для руху, загрожувати життю або здоров'ю людей, завдавати матеріальних збитків.

1.6. Пасажири автобуса мають знати значення таких основних термінів:

- дорога, вулиці (дорога) – частина території, зокрема в населеному пункті, призначена для руху транспортних засобів і пішоходів, з усіма розташованими на ній спорудами (мостами, шляхопроводами, естакадами, надземними і підземними пішохідними переходами) та засобами організації дорожнього руху, і обмежена по ширині зовнішнім краєм тротуарів чи краєм смуги відводу;

- шкільний автобус - транспортний засіб, призначений для перевезення учнів, педагогів, інших працівників закладу освіти;

- тротуар – елемент дороги, призначений для руху пішоходів, який прилягає до узбіччя – проїжджої частини або відокремлений від неї газоном; узбіччя може використовуватися для зупинки і стоянки транспортних засобів, руху пішоходів.

1.7. На автобусі, спереду і позаду, має бути попереджувальний знак «Діти». Він має бути оснащений вогнегасником і медичною аптечкою.

1.8. У водія має бути розклад руху та схема маршруту автобуса, з нанесеними на ній ділянками доріг, населеними пунктами, зупинками для заходу учнів під час прямування до закладу і в зворотному напрямку, місця концентрації дорожньо-транспортних пригод, аварійно-небезпечні ділянки тощо.

1.9. У салоні автобуса позначають місця розміщення вогнегасника, медичної аптечки та кнопки екстреної зупинки, а також аварійні виходи та зазначають, які є способи їх відкрити.

1.10. До поїздки допускають учнів, які не мають протипоказань до поїздки за станом здоров'я.

1.11. Під час перевезення учнів обов'язково супроводжує працівник закладу освіти, на яких покладено цей обов'язок наказом директора.

1.12. До травмування учнів під час перевезення можуть призвести такі небезпечні чинники:

- посадка або висадка з автобуса на проїжджій частині дороги, де рухається інший транспорт;
- порушення правил дорожнього руху або використання технічно несправного транспорту;
- різке гальмування автобуса;
- дорожньо-транспортні пригоди (ДТП);

1.13. Особи, які не виконали або порушили вимоги Інструкції, несуть відповідальність згідно із законодавством.

2.Вимоги безпеки перед перевезенням

2.1.Перевозити учнів дозволяється лише за письмовим наказом директора закладу освіти.

2.2. Особи, відповідальні за перевезення мають:

- пройти первинний інструктаж з охорони праці на початку навчального року перед початком перевезення. Про це має бути запис у журналі реєстрації інструктажів з охорони праці;

- мати засоби для мобільного зв'язку, список учнів, затверджений директором закладу освіти, копію повідомлення органів поліції про перевезення;

- провести перед початком навчального року первинний інструктаж з безпеки життєдіяльності учнів про правила поведінки під час перевезення та обов'язково зареєструвати це у журналі реєстрації інструктажів з безпеки життєдіяльності;

- упевнитися в технічній справності автобуса, ознайомившись із подорожнім листом та оглянувши автобус;

- переконатися в наявності на автобусі спереду та позаду попереджувального знаку «Діти», а також перевірити наявність вогнегасника, питної води та медичної аптечки;

- першими заходити до автобуса і виходити з нього, допомагаючи учням вийти;

- перевірити перед початком руху автобуса, згідно зі списком, наявність дітей;

- знаходитися біля дверей автобуса під час руху автобуса;

-стежити за тим, щоб вікна в салоні автобуса під час руху були зачинені;

- щоденно вести в журналі облік дітей, яких перевозять автобусом.

2.3. Кількість пасажирів автобуса має відповідати кількості посадкових місць. Стояти у проходах між сидіннями заборонено.

2.4. Водій автобуса повинен здійснювати посадку учнів лише з боку тротуару або узбіччя дороги.

2.5. Заходити в автобус потрібно не поспішаючи, по черзі, не випереджаючи інших.

3. Вимоги безпеки під час перевезення

3.1.Під час руху автобуса учні мають дотримуватися дисципліни та виконувати вказівки водія та відповідальних за перевезення осіб.

3.2. Учні повинні:

- завчасно пройти на зупинку відповідно до маршруту і розкладу руху автобуса;
- своєчасно інформувати відповідального за перевезення або його заступника про погіршення стану здоров'я або травмування;
- заздалегідь попереджати (телефоном або через іншого учня – учасника перевезення) відповідального за перевезення про причини відсутності на зупинці.

3.3. Під час поїздки пасажирів мають дотримуватися правил санітарно-гігієнічної, санітарно-протиепідемічної та пожежної безпеки.

3.4. Під час руху автобуса учням заборонено:

- стояти і ходити по салону автобуса, робити різкі рухи, розчиняти вікна, висовуватися з них чи виставляти руки;
- без причини натискати на аварійні кнопки, кнопку зв'язку з водієм, відволікати водія.

3.5. У разі різкого гальмування автобуса потрібно упертися ногами в підлогу та міцно триматися за поручень, який знаходиться попереду сидіння.

3.6. Швидкість руху автобуса під час перевезення учнів має бути не більше 60 км/год, а у темний час доби, за ожеледиці, в умовах обмеженої видимості (туман, дощ, снігопад, хуртовина тощо) – 30-40 км/год.

3.7. За несприятливих метеорологічних і дорожніх умов, поломки автобуса, загрози безпеці руху, а також погіршення здоров'я водія необхідно припинити рух і повідомити про це перевізника. Він має вжити заходів для доставки пасажирів до кінцевого пункту маршруту, заміни автобуса, водія.

3.8. Не можна перевозити в автобусі сторонніх осіб і заборонені для перевезення предмети: колючі й ріжучі, газові балончики, скляні пляшки, легкозаймисті та горючі речовини, піротехнічні вироби тощо.

4. Вимоги безпеки після перевезення

4.1. Прибувши до кінцевого пункту водій автобуса повинен з'їхати на узбіччя або під'їхати до тротуару і зупинити автобус.

4.2. Першою з автобуса виходить особа, відповідальна за перевезення. Учні виходити з автобуса можна лише з дозволу відповідальної особи, лише в бік тротуару або узбіччя.

4.3. Учні заборонено виходити на проїжджу частину і перебігати дорогу.

4.4. Відповідальні особи за перевезення повинні:

- звірити за списком наявність усіх учнів;
- доповісти черговому закладу освіти про завершення перевезення учнів, про відсутність травмованих.

5. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

5.1. У разі неполадок у роботі автобуса водій зобов'язаний з'їхати вправо на узбіччя дороги, зупинитися та вжити заходів, щоб усунути неполадки. Продовжити рух можна лише після повного усунення несправності.

5.2. Якщо учень отримав травму, то за потреби йому слід надати медичну допомогу чи доставити до найближчого закладу охорони здоров'я і доповісти про це директору закладу освіти, а також батькам потерпілого.

5.3. Якщо сталася ДТП і учні травмувалися, особа, відповідальна за перевезення, повинна:

- негайно повідомити про подію за допомогою мобільного зв'язку або іншим способом органи поліції, директора закладу освіти та викликати швидку медичну допомогу;

- за необхідності вжити термінових заходів щодо евакуації дітей з місця ДТП, надати медичну допомогу потерпілим та організувати доставку постраждалих до найближчого закладу охорони здоров'я;

- вжити всі необхідні заходи для евакуації дітей із салону автобуса через аварійні виходи, вікна, люки, якщо автобус перекинувся.

5.4. Якщо загорівся двигун або ходова частина автобуса, необхідно негайно зупинити його, евакуювати дітей на безпечну відстань і повідомити про подію за допомогою мобільного зв'язку найближчий рятувально-пожежний підрозділ та директора закладу освіти.

Інструкцію розробив

(підпис)

(прізвище, ініціали)

ПОГОДЖЕНО:

Голова ПК ліцею

(підпис)

(прізвище, ініціали)

З інструкцією ознайомлений (а)

(підпис)

(прізвище, ініціали)

«__»_____2025р.